

Od Redakcji

Pytanie o funkcje środków karnoprawnej reakcji to pytanie zasadnicze w nauce prawa karnego. Poszukiwanie na nie odpowiedzi uwzględnić bowiem musi cel i zasadność prawa karnego *per se*, ale też poszczególnych jego elementów. Projektowana i – lepiej lub gorzej – realizowana funkcja uzasadnia poszczególne decyzje kryminalizacyjne. Samo zło wyrządzone przez człowieka nie jest bowiem wystarczającym *ratio legis* jakiegokolwiek normy sankcjonującej. Każdorazowo ustawodawca musi zadać sobie pytanie, dlaczego chce karać za określone zachowanie. Pytanie o funkcje środków karnoprawnej reakcji to także pytanie o sens i formę różnorodnych instytucji kształtujących zakres odpowiedzialności karnej. Przykładowo, budowanie konstrukcji czynu ciągłego lub tzw. recydywy to pytanie, jak reagować na wielość zachowań naruszających określone normy; a w słowie „jak” immanentnie tkwi pytanie – „dlaczego tak?”. To funkcje kar i innych środków podpowiadają, w jakich sytuacjach nie powinniśmy takich środków stosować. I wreszcie ikoniczne pytanie o funkcje to pytanie o każdy (stary i nowy) środek prawnokarnej reakcji, o uzasadnienie ich obecności w polskim systemie, ale też o ich stosowanie w określonych klasach zachowań naruszających dobro prawne. Każda decyzja penalizacyjna to próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego właśnie taka reakcja penalna będzie reakcją najlepszą. I w końcu etap wykonawczy i kolejne rudymtarne pytanie – czy i na ile funkcje przypisane na etapie stanowienia prawa, realizowane na etapie orzekania, istotne są na etapie wykonywania orzeczonych środków penalnych.

Wszystkie te kwestie stale nurtują badaczki i badaczy prawa karnego. Udzielane zaś odpowiedzi nie zamykają dyskusji – wręcz przeciwnie, są inspiracją do podejmowania i analizowania nowych wątków.

Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „V Śląskie Forum Polityki Kryminalnej”, zatytułowana: „Funkcje środków karnoprawnej reakcji i zasady ich wymiaru w perspektywie karnoprawnej, filozoficznoprawnej, kryminalnopolitycznej, penologicznej, pedagogicznej, psychologicznej i medialnej”, jest najlepszym dowodem na intensywność naukowej debaty w tym zakresie. Podczas tego wydarzenia, zorganizowanego w dniu 15 maja 2025 r. na Wydziale Prawa i Administracji

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, spotkało się wielu naukowców i wiele naukowczyń (z długim stażem i takich, dla których wystąpienie było debiutem w świecie nauki!), którzy z różnorodnych perspektyw rozwijali tytułowe zagadnienie. Niektóre z wystąpień zostały przygotowane w wersji pisemnej, co pozwala nam zaprezentować je P.T. Czytelnikom. Każdy z nas przynajmniej w ten sposób może wziąć udział w dyskursie o pryncypiach prawa karnego. Być może zamieszczone artykuły będą inspiracją do nowych pytań i odpowiedzi, dla których łamy „Forum Polityki Kryminalnej” są zawsze otwarte.

W imieniu Komitetu Redakcyjnego
Zastępczyni Redaktorki Naczelnej
dr hab. Olga Sitarz, prof. UŚ